

[Formanden.]

nyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 87) findes i tidenden sp. 2000, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 417).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Egon Jensen: Ved lovforslagets første behandling gav jeg udtryk for, at vi i mit parti ønskede en helhedsbehandling af vore forskellige afgiftslove, altså en afgiftsreform. Det mener vi stadig, men vi må tage til efterretning, at det ikke kan lade sig gøre i denne omgang. Når man plukker enkelte områder ud, er det jo svært at bedømme rimeligheden i, at dette område skal have en særbehandling i forhold til så mange andre områder, som trænger til en saglig og omhyggelig gennemgang. Vi kan notere med delvis tilfredshed, at man er enig om at foreslå folketinget, at udvalget fortsætter sit arbejde og modtager materiale fra finansministeren, således at vi derigennem får lejlighed til på en virkelig saglig måde at drøfte vores afgiftsbeskatning. Vi er i høj grad interesseret i og ønsker at få lejlighed til at bedømme mulighederne for omlægning af afgiftsbeskatningen og ikke bare blive præsenteret for én mulighed, som finansministeren i forvejen er blevet enig med brancheorganisationerne om. Det begrænser i alt for høj grad folketingets manøvrer mulighed, når man sådan har lagt sig fast på en bestemt løsning. Det er klart, at både ministeren og de forskellige regerings-

partiers folketingsgrupper skal have tid til at behandle omlægningen af afgiftsbeskatningen, men det burde være lige så klart, at de øvrige folketingsmedlemmer også skal have en rimelig tid til behandling af sådanne ændringer; det har der ikke været tale om i dette tilfælde, og det finder jeg ikke rimeligt og må protestere imod.

Jeg havde ikke forestillet mig ved første behandling, at der var tale om en ekspressag, som man kun vil give folketinget ca. en uge til at færdiggøre. Man hævder fra regeringspartierne side, at det er af hensyn til branchen, som har en død tid efter julehandelen; det er et argument, som vi i og for sig kan godtage, og vi er parat til at tage alle rimelige hensyn til branchernes arbejdsvilkår. Men til gengæld må vi kræve, at der også tages hensyn til os, og man kunne i hvert fald — og i så fald — have fremsat lovforslaget på et langt tidligere tidspunkt. Jeg er sikker på, at de nuværende regeringspartier, hvis de som opposition var blevet udsat for samme arbejdsvilkår, ville have brugt udtryk, som jeg slet ikke er i stand til at mobilisere; tiden og hukommelsen er åbenbart særdeles kort.

Til det egentlige lovforslag kan jeg sige, at vi på grund af de i bemærkningerne til lovforslaget antydede forventede prisstigninger på chokoladearter på grund af stigende priser på verdensmarkedet meget let kan komme til at stå i den situation, at vi opnår, at priserne på chokolade ikke bliver nedsat, medens vi til gengæld får en ret voldsom stigning på de billige varegrupper og ikke mindst på sukkervareområdet. Derfor har vi stillet vort ændringsforslag ikke ud fra ønsket om bare at være overbydende og være dem, der kommer med noget, der er bedre, men ud fra en reel vurdering af selve problemet; dette ændringsforslag går ud på, at den foreslåede vægtafgift på 6 kr. nedsættes til 5 kr. Dette vil til en vis grad afbøde udefra kommende prisstigninger på chokolade og afdæmpe prisstigningerne på de billige varegrupper; det er jo ikke sådan, at vi ikke har nogen eksport af sukkervareartikler, men det er nødvendigt, at vi også har et hjemmemarked som baggrund for eksporten. Et enkelt firma har over for udvalget oplyst, at man indtil 1. december i år har produceret 500.000 kg bolsjer, hvoraf

[Egon Jensen.]

halvdelen går til eksport, og en sådan virksomhed vil blive ramt hårdt af en stærk afgiftsstigning på de produkter, som man producerer. Selv om vi ikke er enige i, at omlægningen af beskatningen til en ren vægtafgift er rigtig, mener vi, at det på visse områder kan være rigtigt med en vægtafgift, hvis der vel at mærke er tale om en ensartet købergruppe, men det er der i hvert fald ikke tale om på dette område. Det er klart, at en nedsættelse af vægtafgiften i forhold til det foreslåede vil betyde et mindre provenu, altså en mindre indtægt til finansministeren, hvis man regner med det samme forbrug. Men for det første er det jo ikke sikkert, at forbruget bliver det samme, altså ikke stiger, og for det andet er der hensynet til den stærke konkurrence, som i øjeblikket finder sted i grænselandet, på det afgiftsfri salg på skibene og i vores nordiske broderland Sverige.

De forskellige andre ændringsforslag er af mere teknisk art og går ud på at stille erhvervene bedre med hensyn til udlæg af afgift på varelagre, således at man kan berigtige afgiften på basis af udleveringen i stedet for ved tilgangen til lageret. Disse ændringsforslag kan vi for vort vedkommende tiltræde.

Selv om jeg har gjort nogle kritiske bemærkninger om disse problemer og helst så, at der var tale om en større løsning og ikke bare en klatvis løsning af vores afgiftsproblem, hvor vi udelukkes fra mulighederne for at vurdere, om denne nedsættelse er rimelig i forhold til afgiften på andre områder, som måske burde have en tilsvarende nedsættelse, kan mit parti stemme for lovforslaget, hvis man går ind for det af os stillede ændringsforslag; lad mig sige til sidst, at det er i og for sig også temmelig erhvervsvenligt, og det lægger vi i hvert fald megen vægt på.

Erik Hansen (Vejle amt): Som det fremgår af betænkningen, er der til dette lovforslag stillet 11 ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 1 er stillet af socialdemokratiets medlemmer og SFs medlem af udvalget og går ud på en nedsættelse af den foreslåede afgift fra 6 kr. til 5 kr. Denne nedsættelse vil betyde en mindreindtægt for staten på ca. 43 mill. kr. årlig

ud over den mindreindtægt på ca. 13 mill. kr., den foreslåede ændring af loven vil medføre, alt under forudsætning af, at der bliver brugt det samme beløb som nu til indkøb af chokolade- og sukkervarer. Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til den i ændringsforslag nr. 1 foreligslåede nedsættelse af afgiften og vil anbefale, at man stemmer imod dette ændringsforslag. Lovforslaget har ikke taget sigte på en generel nedsættelse af afgiften, men er, som det blev sagt ved første behandling, tænkt som en rationalisering af loven, således at denne vil blive forenklet og samtidig lettere at administrere både for de erhvervsdrivende og for toldvæsenet. En nedsættelse af afgiften som den af socialdemokratiet og SF foreslåede ville være urigtig på nuværende tidspunkt. Om det er muligt at ændre afgiften i nedadgående retning, kan først tages op til overvejelse, når udvalget, der ønsker at arbejde videre med afgiftsproblemerne, har tilendebragt sit arbejde, og skal der til den tid ske en nedsættelse af afgifterne, kan det meget vel tænkes, at der er områder, hvor en sådan nedsættelse vil være mere påkrævet og mere gavnlig for forbrugerne end lige netop en nedsættelse af chokolade- og sukkervareafgiften.

Ændringsforslagene nr. 2-11 er alle stillet af finansministeren og tiltrådt af hele udvalget. I § 7 i loven foreslås indsat et nyt stykke, stk. 2, der vil få den betydning, at virksomheder, hvis salg af afgiftspligtige varer uden berigtigelse af afgift udgør mere end halvdelen af det samlede salg af afgiftspligtige varer beregnet efter engrosværdien, kan opnå tilladelse til at opgøre den afgiftspligtige vægt på grundlag af den udlevering, der har fundet sted, og ikke efter den stedfundne tilgang. Virksomhederne opnår herved den fordel ved betaling af afgiften, at den kun beregnes af det salg, der virkelig har fundet sted. Det må siges at være en rimelig og retfærdig bestemmelse.

De øvrige ændringsforslag er alle af teknisk art og følger af den omtalte tilføjelse til § 7.

Udvalget har drøftet beskatningen af chokolademælk og chokolademælkepulver, idet det ene produkt, chokolademælken, kun beskattes af kakaoindholdet, medens det andet beskattes af hele produktet.

[Erik Hansen (Vejle amt).]

Men det samme forhold gør sig gældende på andre vareområder, f. eks. chokoladebud-dingpulver, overtrukne frugter m. m.; her finder beskatningen også sted af hele produktet. Det er oplyst, at det ikke for øjeblikket er teknisk muligt at holde sådanne varer uden for beskatningen, da man ikke kan kontrollere det nøjagtige indhold af de varer, der rettelig hører hjemme under chokolade- og sukkervarebeskatningen; det gælder ikke mindst for importerede varer. Der er givet tilsagn om, at når det tekniske problem er løst, vil der blive fremsat lovforslag, hvorved disse varer stilles ens beskatningsmæssigt.

Med disse bemærkninger vil jeg på det konservative folkepartis vegne anbefale, at man stemmer imod det af socialdemokratiet og SF stillede ændringsforslag nr. 1 og stemmer for de af finansministeren stillede ændringsforslag nr. 2-11 og for lovforslaget som helhed.

Jens Frandsen: Jeg kan i det store og hele henvide til udvalgsbetænkningen og dens bilag. Der er jo enighed om ændringsforslagene nr. 2-11, stillet af finansministeren. Disse forslag åbner bl. a. mulighed for, at virksomheder, der driver mellemhandel med afgiftspligtige varer, kan afgiftsberigtige på grundlag af udlevering i stedet for af tilgang af varer, såfremt virksomhedens udlevering af varer i ubeskattet stand udgør mere end halvdelen af det samlede salg. De vil herved blive fri for at skulle have for store midler bundet i afgift af lagre.

De øvrige af finansministeren stillede ændringsforslag drejer sig, som det er nævnt, om konsekvenser af det allerede omtalte samt om fastsættelse af ikraftsættelsesdato og tidspunkter, der først har kunnet ind-sættes, når ikraftsættelsesdatoen var kendt. Jeg kan anbefale at stemme for disse ændringsforslag.

Ændringsforslaget under nr. 1, stillet af et mindretal, må jeg afvise og anbefale at stemme imod. Loven er af finansministeren ved fremsættelsen anslået at ville medføre et provenutab på 13 mill. kr., og venstre kan ikke gå med til at gennemføre et ændringsforslag, der vil give et større provenutab. Uanset hvor fristende det end måtte være at følge branchens ønsker også på

disse områder, må jeg af disse provenu-mæssige grunde afvise ændringsforslaget.

Sluttelig skal jeg kun føje til, at jeg håber, man i brancheforeningen og departementet kan finde frem til en afgiftsteknisk rimelig løsning på spørgsmålet om beskatningen af chokolademælk og chokolademælkepulver, og erklærer mig tilfreds med, at udvalget kan arbejde videre med punktskatteproblemerne. Jeg skal altså anbefale at stemme for de af finansministeren stillede ændringsforslag under nr. 2-11 og stemme imod mindretallets ændringsforslag nr. 1.

Niels Helveg Petersen: Der er under udvalgsbehandlingen af finansministeren stillet en række ændringsforslag af mere teknisk karakter, først og fremmest som følge af at der nu åbnes mulighed for, at visse virksomheder kan blive beskattet ved lagerafgang i stedet for ved lagertilgang. Jeg kan under ét anbefale de af finansministeren stillede ændringsforslag.

Under udvalgsarbejdet og igen her i dag har debatten især samlet sig om tre hovedspørgsmål: for det første en diskussion om punktafgifter i almindelighed, altså om den rette fremgangsmåde ved kulegravningen af punktafgifterne, for det andet om det principielt rigtige i at overgå til en vægtbeskatning fremfor en beskatning med et værdigrundlag. Endelig for det tredje har der været en del diskussion om, hvorvidt man med den foreslåede afgiftssats på 6 kr. pr. kg havde ramt det rigtige.

Om det første punkt vil jeg gerne sige, at det udvalg, som har behandlet lovforslaget, jo bliver siddende og herunder vil have mulighed for at modtage oplysninger om kulegravningsproblemet i almindelighed. Endvidere ved vi, at regeringen har bebudet fremsættelse af et lovforslag om ændring af spiritusafgifterne; også som følge heraf vil udvalget få arbejdsstof og vil kunne fortsætte sit arbejde med at undersøge punktafgiftsproblemet i større bredde. Der er hermed sikret folketingets partier den ønskelige mulighed for at vurdere disse forskellige områder ud fra større synsvinkler.

Også det radikale venstre mener, at en mulighed herfor er ønskelig, og at der er et behov for mere samlet vurdering af punktbekskatningen, men samtidig vil jeg gerne slå fast, at de forskellige brancher, hvis varer

[Niels Helveg Petersen.]

er punktbeskattede, jo er af overordentlig forskellig karakter og har meget forskellige problemer, og jeg har ingen tro på, at samlede vurderinger vil give mulighed for under ét at løse punktbeskatningsproblemerne efter nogen enkel og ligetil formel, som kan uddrages af et eller andet kulegravningsarbejde.

Om det samlede provenu af punktskatter og om punktskatternes samlede vægt i den totale beskatning har vi jo en lang række oplysninger, sidst ved offentliggørelsen af statsfinanserne for i år, og på dette område er der vel for så vidt ikke yderligere problemer, der trænger til afklaring; vi har en hel del viden om punktafgifternes særlige samlede vægt i den samlede beskatning.

Om det tekniske indhold i de forskellige punktafgifter er der vist ikke andet at sige, end at det er så forskellige problemer, vi møder, at det vil være nødvendigt at grave spørgsmålene igennem et efter et; derfor må jeg også afvise den kritik, der har været rejst mod at gennemføre chokolade- og sukker- vareafgiftsændringerne isoleret.

Jeg vil fremhæve, at jeg har ingen særlig tro på, at folketinget ville lette arbejdet for sig selv eller for myndighederne eller for erhvervslivet ved at samle alle punktafgifter i en enkelt lov, således som det har været fremført fra en side.

Jeg vil også afvise, at der med dette lovforslag skulle være tale om lovjaskeri. De tekniske problemer i lovforslaget har været meget grundigt gennemdrøftet med branchen, som har erklæret sig tilfreds; særdeles tilfreds, med det tekniske apparat, og det tekniske system har en sådan karakter, at det jo ikke har voldt særlige vanskeligheder i folketingsudvalget at komme til bunds i principperne for den nye vægtafgift. Jeg mener altså ikke, der er noget holdepunkt for at sige, at der her er tale om lovjaskeri.

Spørgsmålet om vægt- eller værdiafgift var den socialdemokratiske ordfører jo inde på ved første behandling, og jeg forstod ved den lejlighed, at den socialdemokratiske ordfører nærmest var tilhænger af, at man i princippet skulle acceptere værdibeskatningen i vore forskellige punktafgifter. Jeg forstår, efter hvad der er blevet sagt her ved anden behandling, at den sikre overbevis-

ning om, at værdiafgift skulle være at foretrække, ikke er så sikker længere. Overgangen til ren værdibeskatning ville rejse endnu større vanskeligheder end den nuværende kombinerede vægt- og værdiafgift, ikke mindst med hensyn til mindstebeskatningsregler og andre regler, som ville være nødvendige for at undgå en uens beskatning af ens varer.

Jeg vil gerne fremføre som et vigtigt argument for at overgå til en vægtafgift, at der hermed gives en mulighed for at normalisere dette afgiftsområde over en længere tid, idet pris- og omkostningsstigningerne jo ikke automatisk slår igennem og giver et større afgiftsprovenu.

Om spørgsmålet om, hvorvidt afgiftssatsen er rigtigt valgt, vil jeg ikke sige andet; end at det i hvert fald for regeringspartierne ville være uacceptabelt at skulle have et provenutab på 43 mill. kr. på denne afgift alene. Jeg forstår; at oppositionen sætter sig ud over disse statsfinansielle hensyn, men det er regeringspartierne i hvert fald ikke i stand til, og jeg kan på det radikale venstres vegne ikke give afkald på at tage statsfinansielle hensyn.

Hvad andre problemer i lovforslaget angår, vil jeg kun sige, at jeg som øvrige ordførere håber, at det vil være teknisk muligt at finde frem til en anden form for beskatning af chokolademælkepulver.

Jeg kan anbefale, at man stemmer imod det af socialdemokratiet og SF stillede ændringsforslag. Jeg vil gerne pege på, at jeg på ingen måde kan se noget særlig lødigt i de betragtninger, som anføres fra SFs side, hvor man på den ene side hævder, at der kun er begrænsede muligheder for nedsættelse af punktafgifterne, på den anden side, at revisionen på sukkerområdet ikke er det mest påtrængende, for så at slutte med, at man på trods af dette vil acceptere et provenutab på 43 mill. kr. Logikken halter.

Jeg skal anbefale de af finansministeren stillede ændringsforslag og anbefale, at man stemmer imod det ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet og SF.

Kurt Brauer: Det er muligt, at logikken halter; i så fald mener jeg, at det er hr. Niels Helveg Petersens og regeringens logik, der halter.

[Kurt Brauer.]

I betænkningen står der følgende:

„Idet udvalget ønsker at arbejde videre med afgiftsproblemerne i sin helhed, skal man, med hjemmel i forretningsordenens § 7, stk. 6, indstille til tinget, at udvalget vedbliver at bestå indtil samlingens slutning.“

Ja men jeg sagde jo under første behandling, at udvalget, der er nedsat til behandling af SF's forslag til beslutning om nedsættelse af forbrugsskatter, måtte være det rette forum for en drøftelse af afgiftsproblemerne i deres helhed. Og alligevel laver man en hastegennemførelse af denne løsrevne del af den samlede afgiftsjungle!

Folketinget har ikke på noget tidspunkt haft lejlighed til at drøfte anvendelsen af de penge, der kan stilles til rådighed for revisionsarbejdet. Det er muligt, det skal være 13 mill. kr., det er muligt, det skal være 13 plus 43; det er da i hvert fald den eneste chance, vi har nu for at lappe på det makværk, som denne lov er.

Den slags ting klarer regeringen og dens partier med nogle interne drøftelser, hvorefter tinget får forelagt et fait accompli. Man kan måske sige, at det er regeringens gode ret, men så må det også være SF's gode ret at sige, at al snak om, at regeringen ønsker tingets medvirken i stort og småt, gælder til Wandsbek. Og man skal i hvert fald ikke regne med, at SF er med til at skubbe til den hældende vogn, som parlamentarismen er i dag.

Hvad er det for en historie, der kan udredges af behandlingen af punktskatteområdet i dette folketingssår? Det er historien om, at et parti i tinget, SF, fremsætter et forslag til beslutning om en revision af en lovjungle, som alle er enige om trænger til revision. Man vrider og vender sig, men må under behandlingen af dette forslag erkende, at forslaget er så sagligt, at man ikke kan undlade at sende det i et udvalg. Derefter kommer man i svar knibe, for hvad kan man nu gøre for at frarøve det forslagsstillende parti faderretten, som en eller anden kodeks åbenbart siger tilhører den, som kommer først med et forslag? Man fremsætter så et løsrevet forslag til lov og henviser det til et nyt udvalg, som man så lader sidde og pusle med de følgende ændringer,

efterhånden som de tre regeringspartier finder det for godt at komme med dem. Det piner mig lidt, at folketingets forretningsorden forbyder mig at sige på typograf-sprog, hvad jeg mener om en sådan fremgangsmåde. Nu må jeg nøjes med at konstatere, at dér, hvor jeg kommer fra, er den slags ikke egnet til at skabe respekt for folketinget og dets arbejde.

Foruden disse bitre bemærkninger — for jeg er bitter — skal jeg nøjes med at henviser til SF's mindretal i betænkningen. Heri peges der bl. a. på, at SF som også socialdemokratiet er betænkelig med hensyn til lovforslagets princip, der fordyrer de billigere varegrupper. Jeg skal fremhæve, at SF kan stemme for de stillede ændringsforslag, alle 11, som trods alt er en forbedring af det oprindelige lovforslag.

Til slut blot dette, hvis nogen skulle være i tvivl: SF synes, at vi har en rigtig dårlig regering.

Sigsgaard: Det var egentlig ikke min hensigt at tage ordet i denne trods alt lille sag, men der er nogle bemærkninger i betænkningen, som gør mig en smule nervøs. Der står i betænkningen, at udvalget vil arbejde videre med afgiftsproblemerne i deres helhed, og hr. Egon Jensen udtrykte for et øjeblik siden tilfredshed med, at der senere bliver lejlighed til at få en sådan helhedsdiskussion i udvalget. Jeg kan være enig i, at det er fornuftigt at diskutere tingene i sammenhæng, men når man så hører, at det skal foregå i udvalget og antagelig bag nedrullede gardiner, sådan som drøftelserne i udvalgene normalt foregår, så er jeg ikke så forfærdelig tilfreds længere, for det betyder jo, at en saglig offentlig debat på det nærmeste afskæres, det kan man i hvert fald godt nære angstelse for, og det er en meget kedelig tradition, der hermed videreføres. Derfor vil jeg spørge, om regeringen, om udvalget er indstillet på at offentliggøre de alternative muligheder, som hr. Egon Jensen nævnte at man skulle arbejde med. Jeg synes, det var udmærket, om man fik sådanne alternative løsninger frem, men lad os så få dem ud til diskussion, lad os få dem offentliggjort, sådan at drøftelserne ikke kun er forbeholdt udvalget. Men det håber jeg altså at jeg kan få svar på, og jeg håber,

[Sigsgaard.]

at vi ikke bare her i tinget skal have præsenteret en færdigbrygget ret, som ikke kan ændres på noget punkt.

Hvad mindretallets ændringsforslag angår, vil jeg sige, at jeg er ikke sikker på, at det er noget Columbusæg, men efter nærmere overvejelse vil vi alligevel stemme for det.

Så vil jeg lige tilføje, at den forargelse, som hr. Niels Helveg Petersen gav udtryk for; over at mindretallet kunne acceptere et provenutab på 43 mill. kr. i forbindelse med ændringsforslaget her, virker jo noget uforståelig på mig, for under den foregående sag på dagsordenen, der drejede sig om den særlige indkomstskat, havde hr. Niels Helveg Petersen, så vidt jeg erindrer, ingen som helst indvendinger imod at acceptere et provenutab på det punkt.

Finansministeren (Poul Møller): Det gør mig ondt, at debatten ligesom er blevet præget af nervøsitet og bitterhed, hører man, fra ordførernes side. Det er jo ikke helt forståeligt, når man tænker på sagens baggrund, chokoladeafgiften, her op til jul. Men sådan er der jo så meget.

Hr. Egon Jensen mener ikke, der har været rimelig tid til at behandle dette lovforslag. I de år, jeg har siddet i folketinget, synes jeg egentlig vi ofte har været ude for afgiftsforslag, der har fået en kortere behandlingstid end dette lovforslag, der blev fremsat i tinget den 20. november i år. Der har derfor været 3 uger til at arbejde med forslaget, og det forekommer mig, at vi har været ude for afgiftsforslag, der skulle fremskyndes på en helt anden måde.

Man kan så sige: ja men dette er ikke blot et afgiftsforslag. Det er en rationalisering af en afgift. Ja, det skulle dog i og for sig ikke gøre folketinget mindre villigt til at vedtage det. Det er faktisk en rationalisering. Det erhverv, der rammes af afgiften, har jo enstemmigt givet udtryk herfor, og den administration, der skal bestyre og forvalte afgiften, har også ønsket denne ændring.

Der er ingen tvivl om, at det er en forenkling. En sådan forenkling kan ikke gennemføres, uden at det kommer til at gå ud over nogle varegrupper under forudsætning af, staten ikke skal bruge mange penge på

forenklingen. Skulle vi have fundet det almindelige gennemsnit, som det skulle have været, hvis pengene skulle passe nøjagtigt, skulle afgiften have været 6,50 kr. pr. kg. Den er i stedet for foreslået sat til 6 kr. pr. kg, altså, et forsøg på at undgå, at rationaliseringen skal medføre, at de billigere varegrupper — de tunge varer som massive bolsjer og lignende — fordyres for stærkt.

Det er klart, at også hvis man vil have en dyberegående reform af afgifterne, deltager vi gerne i arbejdet, og vi er glade for, at udvalget ønsker at blive siddende, så vi kan drøfte sagen her i dette udvalg, men jeg må sige med hensyn til det provenumæssige, at dér er der ingen regering, der kan sige: vi giver afkald på at styre, hvor mange penge der kommer ind eller ikke kommer ind gennem afgiftspolitikken. Hvis man vil være med til en kulegravning og en rationalisering af afgifterne, så vil jeg byde alle velkommen til dette arbejde, men hvis man vil tage magten fra regeringen og fra flertallet til at bestemme afgifternes højde, så vi ikke kan fastholde den økonomiske politik, vi har lagt, må vi naturligvis sige nej.

Jeg vil sige til hr. Egon Jensen, at jeg ser da også hellere 5 kr., end jeg ser 6 kr., og hvis én havde foreslået 4 kr., ville jeg sige, at det så jeg også gerne; men vi skønner ikke, at der er økonomiske muligheder for det, og vi mener, som det også er blevet sagt her af ærede ordførere, at det vil være rigtigere, at man forbeholder sig at se, om ikke der er andre vareområder, som man i stedet for skulle anvende nogle beskedne midler til at finde en lettelse for.

Hr. Egon Jensen siger, at det var ham ikke bekendt, at dette forslag skulle vedtages hurtigt. Jeg kan sige, at min fremsættelsestale, som blev holdt den 20. november, slutter netop med ordene:

„Af hensyn til branchens og toldvæsenets arbejde med overgangen til den nye afgiftsform ville det være meget ønskeligt, om lovforslaget kunne være vedtaget inden jul, således at det kan træde i kraft den 1. februar 1969.“

Man kan naturligvis sige: ja men det kommer ikke os ved, og det kommer selvfølgelig ikke mindretallet ved, men det kan ikke have været ubekendt, at regeringen tilstræbte at få en vedtagelse inden jul.

Så skal jeg sige om hr. Kurt Brauers

[Finansministeren.]

indlæg om makværket, at det er vist en lidt rask bemærkning om et lovforslag, som, mener jeg, er blevet meget grundigt behandlet og bearbejdet inden dets fremsættelse, og som bygger på et princip, som i hvert fald alle i branchen er gået ind for og alle teknikere i toldadministrationen går ind for. Der skal vist et godt bryst og meget mod til at kalde et sådant lovforslag et makværk.

Hr. Kurt Brauer mener, at det går ud over parlamentarismen, at der ikke har fundet nogen forhandlinger sted om SFs forslag bortset fra den førstebehandling, der fandt sted her i tinget i oktober måned. Se, der skete jo det, at der blev nedsat et udvalg, og dette udvalg fik en formand, som SF udpegede, og som SF kunne have udskiftet på et meget tidligt tidspunkt, da hr. Aksel Larsen blev syg. Der er ikke i finansministeriet kommet et eneste spørgsmål fra dette udvalg vedrørende kulegravning af det samlede afgiftssystem. Når vi har den regel, at et mindretal får formandspladsen, hvis det er forslagsstiller, så er det jo netop, for at det skal have en fair chance for at kunne få de oplysninger frem, der har relevans i forbindelse med det forslag, de fremsætter, men vi har ingen spørgsmål frem, vi har ingen opfordringer fået til en forhandling herom. Jeg ved, man kan sige, at det var på grund af hr. Aksel Larsens sygdom, men man kan dog i hvert fald ikke bebrejde os andre, at hr. Aksel Larsen brækkede benet, i hvert fald ikke i denne omgang.

Jeg vil sige tak til de ordførere, der støtter dette lovforslag, og sige, at jeg så også gerne 5 kr., men vi har simpelt hen ikke råd til det.

Egon Jensen: Jeg vil først sige til finansministeren, at jeg er ikke spor bitter, ikke på nogen måde, og kan slet ikke svinge mig op i de højder, som jeg ved at den højtærede finansminister ville have gjort, hvis den højtærede finansminister havde siddet på oppositionsbænkene i dag.

Hr. Erik Hansen (Vejle amt) siger, at der ikke er tale om, at vi her kommer med et forslag, som skal give en generel nedsættelse. Ja men jeg gjorde netop opmærksom på ved første behandling, at det var et

spørgsmål, vi burde drøfte, om ikke afgiften på dette område generelt set var for høj. Der var altså ikke spørgsmål om, at vi ønskede, at de billige varer skulle være dyrere og de dyre varer skulle være billigere. Hvis det er sådan, at de fremtidige forslag, regeringen vil komme med, bare er efter recepten, at de billige varer skal gøres dyrere og de dyre billigere, så er jeg ikke helt sikker på, at der er særlig god vej fremover.

Når hr. Jens Frandsen taler om, at man ikke kan tåle provenutabet — og det har den højtærede finansminister også være inde på — er det egentlig forbavsende, som tiden er løbet siden den 23. januar, for før den 23. januar var der ingen grænser for, hvilket provenutab man kunne tage, for alle de forhøjelser, der kom på indirekte skatter og moms, skulle omgående kompenseres på den direkte skat, men nu tåler man overhovedet ikke noget som helst provenutab. Jeg tror, man kommer til at betragte afgiftsbeskatningen ud fra en anden synsvinkel end denne, og vil gerne gøre opmærksom på, at vort ændringsforslag har ikke den retning, at vi ønsker at overbyde og være dem, der kommer med noget mere. Det er stillet ud fra mange vurderinger, bl. a. den, at finansministerens lovforslag meget let kan ende i, at vi får ikke faldende chokoladepreiser, men til gengæld stigende priser på billige varegrupper og i øvrigt.

Hr. Sigsgaard nævnte noget om, at jeg havde ønsket at få alternative løsninger, og det vil jeg da gerne gentage at jeg ønsker, men jeg har ikke ligefrem håb om, at vi lige netop får dem. Jeg vil bare endnu en gang gøre finansministeren opmærksom på, at det ser vi gerne, således at vi får en saglig forhandling.

Finansministeren sagde, at man havde tidligere haft afgiftsforslag her i tinget, som havde haft en betydelig kortere vandring i folketinget fra første behandling til udvalg og til endelig behandling. Ja, det ved jeg udmærket godt, hr. finansminister, men det var jo i en helt anden situation; disse afgiftsforslag skulle vedtages fra den ene dag til den anden. Det har intet som helst med den foreliggende sag at gøre.

Kurt Brauer: Folketingets forretningsorden tillader ikke, at jeg siger: ja men hr. finansminister dog! Så det skal jeg undlade.

[Kurt Brauer.]

Men „makværket“ kommer til udtryk i forbindelse med det forhold, at man ikke har fået lov til at se sagen i sin sammenhæng. Man kan vel ikke formode, at man har ræftet om, hvad der skal komme først, oven i ministeriet. Hvorfor er det blevet chokolade og sukker? Hvorfor er det ikke blevet en af de ting, som socialistisk folkeparti har foreslået? Det kunne dog tænkes, hvis man havde et vist rammebeløb og prøvede at se ud over spektret af punktskatter, at man sagde: ah, chokolade og sukker er det nu nok fornuftigt at vente lidt med. Men dér har regeringen suverænt afgjort, at det skal være chokolade og sukker, dér kommer først, og for resten ynder man at påstå, at man gerne vil samarbejde i folketinget om stort og småt, men det vil man altså ikke. Denne påstand er blevet gennemhullet med denne sags behandling.

Med hensyn til det udvalg, der sidder, vil jeg da lige sige, at det er udvalgets næstformand, der nu har ledelsen i udvalget, det er ikke længere hr. Aksel Larsen, og altså kunne næstformanden have taget de udspil efter hr. Aksel Larsens sygdom, som består i et brækket ben. Der er nogle ben, især på ministerbænkene, som jeg godt kunne tænke mig at brække.

Erik Hansen (Vejle amt): Jeg vil bare gerne sige til hr. Kurt Brauer, at næstformanden i det udvalg var undertegnede. Kort tid efter, at der var valgt et nyt medlem, hr. Ømann, til udvalget, indkaldte vi til møde, og vi holdt sættemøde for ca. 14 dage siden, og hr. Ømann er nu formand for dette udvalg.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 89 stemmer mod 69.

§§ 2-6, ændringsforslag nr. 2, § 7, således ændret, §§ 8-11, ændringsforslag nr. 3 om en ny affattelse af § 12, § 12 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 4, § 13, således ændret, § 14, ændringsforslagene nr. 5 og 6, § 15, således ændret, §§ 16-25, ændringsforslagene nr. 7 og 8, § 26, således ændret, §§ 27-32, ændringsforslag nr. 9, § 33, således ændret, ændringsforslagene nr. 10 og 11, § 34, således ændret, og § 35

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje.

(Lovforslaget (nr. 99) findes i tillæg A, sp. 2049, fremsættelsen i tidenden sp. 1918).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ejner Nielsen: Det lovforslag om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, som her er til første behandling, tilsigter at skabe en ensartet vintertjeneste, og her tænkes specielt på snerydning og foranstaltninger mod glat føre. Lovforslaget omhandler i særdeleshed de offentlige veje og stier, men også private fællesveje og stier i byer og bymæssige bebyggelser og private fællesveje og stier på landet er medtaget i lovforslaget.

Med hensyn til snerydning afløser forslaget den gældende snekastningslov fra 1938, og den glædelige udvikling, der blev påbegyndt under den socialdemokratiske regering ved